

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, आठौं तह, वरिष्ठ सहायक निर्देशक पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परिक्षाको पाठ्यक्रम
तृतीय पत्र: सेवा सम्बन्धी
खण्ड क (४० अङ्क)

१. आर्थिक प्रशासन व्यवस्थापन - २० अङ्क

- १.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्य र महत्व
- १.२ योजना र बजेट सम्बन्धी जानकारी
- १.३ मौद्रिक नीति र वित्तीय नीति
- १.४ राजश्व : कर राजश्व/गैहकर राजश्व, राजश्व परिचालन
- १.५ आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, भन्सार र अन्त : शुल्क
- १.६ आर्थिक प्रशासनमा संलग्न निकायहरुको भूमिका, काम, कर्तव्य र अधिकार
- १.७ सार्वजनिक व्यवस्थापनमा आर्थिक प्रशासनको महत्व
- १.८ नेपालमा सार्वजनिक संस्थाको वित्तीय प्रणाली, अवस्था, समस्या र चुनौतीहरु
- १.९ लेखाको अर्थ, उद्देश्य र महत्व
- १.१० खरिद व्यवस्थापन: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४

२. सरकारी आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन र प्रतिवेदन - २० अङ्क

- २.१ सरकारी आर्थिक कारोवार : परिचय, विशेषता, कारोवार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन, खातामा प्रविष्टि र प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था
- २.२ दोहोरो लेखा प्रणाली, नगद र प्रोदभावीमा आधारित लेखा प्रणाली
- २.३ खाता सूची (Charts of Accounts), एकल खाता कोष (TSA) तथा राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS) सम्बन्धी जानकारी
- २.४ सार्वजनिक सम्पती व्यवस्थापन प्रणाली, सार्वजनिक निर्माण कार्यको लेखा, जिन्सी श्रेस्ता प्रणाली तथा धरौटी लेखा
- २.५ नेपाल सरकारको लेखा निर्देशिका २०७३ (अद्यावधिक)
- २.६ सार्वजनिक क्षेत्रको लेखामान र आर्थिक कार्यविधि सञ्चालन सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- २.७ आयोजना लेखा प्रणाली तथा सोधभर्ना प्रणाली

खण्ड ख (४० अंक)

३. लेखा प्रणाली - २० अङ्क

- ३.१ वित्तीय र व्यवस्थापन लेखा प्रणाली
- ३.२ लागत लेखा
- ३.३ लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्तहरु (Generally Accepted Accounting Principles)
- ३.४ अभिलेख प्रविष्टि : गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव, बजेट हिसाव आदि
- ३.५ खाता (Ledger) प्रविष्टि
- ३.६ सन्तुलन परीक्षण
- ३.७ अन्तिम लेखा : वित्तीय विवरण, पूँजीगत तथा आयगत आम्दानी र खर्च, व्यापारिक खाता, नाफा नोक्सान खाता, वासलात

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, आठौं तह, वरिष्ठ सहायक निर्देशक पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परिक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.८ बैंक हिसाव समायोजन विवरण
- ३.९ विनिमय पत्र र प्रतिज्ञा पत्र (Bill of Exchange and Promissory Notes)
- ३.१० एकीकरण र मर्जर (Amalgamation and Merger) सम्बन्धी लेखा
- ३.११ कोषका लगानीका क्षेत्रहरू र सो को लेखाङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था: योगदानकर्ता सापटीको लेखाङ्कन, मुद्धती निक्षेप, शेयर खरिदबिक्रि, ट्रेजरी बिल, सामुहिक लगानी कोष, सरकारी बन्ड परियोजना लगानी तथा सह लगानीको लेखा
- ३.१२ हिसाब मिलानको अवधारणा र कोषमा यसको कार्यान्वयनका क्षेत्रहरू
४. **लेखापरीक्षण प्रणाली र लेखामानहरू - २० अङ्क**
- ४.१ लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्त
- ४.२ सरकारी तथा संगठित क्षेत्र लेखापरीक्षणमान
- ४.३ बेरुजु, बेरुजुका कारण, बेरुजु न्यूनीकरणका उपाय र बेरुजु फछ्यौँट सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.४ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखापरीक्षण तथा सार्वजनिक संस्थानको लेखापरीक्षण
- ४.५ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखा परीक्षण, अन्तिम लेखा परीक्षण प्रणाली
- ४.६ महालेखा परीक्षक र लेखापरीक्षण सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- ४.७ लेखापरीक्षण सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू (ICAN, INTOSAI, ASOSAI)
- ४.८ नेपाल लेखामान (Nepal Accounting Standard)
- ४.९ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (Nepal Financial Reporting System)
- ४.१० अन्तराष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (International Financial Reporting System)
- ४.११ नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standard)
- ४.१२ नेपाल लेखा परीक्षणमान (Nepal Auditing Standard)
- खण्ड ग (२० अंक)**
५. **वित्तीय योजना र विश्लेषणको लागि लेखा व्यवस्था - २० अङ्क**
- ५.१ कम्पनी स्थापना, शेयर र ऋणपत्र सम्बन्धी जानकारी
- ५.२ मूद्रा बजार र पूँजी बजार
- ५.३ शेयरको लेखाङ्कन व्यवस्था
- ५.४ ऋणपत्रको लेखा व्यवस्था
- ५.५ पूँजी संरचना (Capital Structure) को लेखाङ्कन
- ५.६ वित्तीय विवरणको विश्लेषण : अनुपात (Ratio) विश्लेषणका साधनहरू
- ५.७ कोष तथा नगद (Fund and Cash) प्रवाहको अर्थ महत्व र तयार गर्ने विधि
- ५.८ हासकट्टी : कारण, आवश्यकता, आधार र तरिकाहरू
- ५.९ मुल्यस्तर (Price Level) परिवर्तनको लागि लेखा विधि
- ५.१० कार्यशील पूँजी : अर्थ आवश्यकता, तत्वहरू र निर्धारण गर्ने तरिकाहरू
- ५.११ पूँजीगत बजेट तथा लगानी (Capital Budgeting and Investment)